

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

5
ЛІПЕНЯ
2022 г.
АЎТОРАК
№ 129 (29751)

ЗВЯЗДА

САМЫ ВАЖНЫ ДЗЕНЬ

Беларусь адсвяткавала Дзень Незалежнасці

«АДРАДЗІЦЬ НАЦЫЗМ МЫ НЕ ДАЗВОЛІМ»

Выступленне
Прэзідэнта
Беларусі
Аляксандра
Лукашэнка
на цырымоніі
ўскладання
вянка
ў мемарыяльным
комплексе
«Курган Славы»

Паваньня суйчыннікі і госці нашай краіны!
Перш за ўсё хачу павіншаваць вас з Днём Незалежнасці — днём вызвалення сталіцы нашай Радзімы ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў.
Гэта лёсавызначальная ў гісторыі беларускага народа дата назаўжды ўпісана ў календар гадоўшчых дзяржаўных свят.
Трыццаць ліпеня мы традыцыйна звяртаемся да гісторыі Вялікай Айчыннай вайны: ўспамінаем герояў, якія цаной свайго жыцця падарылі нам свабоду, расказваем пра подзвігі дзяду і бацькоў дзеці і ўнукаў, пры-

ходзім з імі да месцаў баявой славы і сумнай памяці.
Гэты штогадовы рытуал — сама менш, што мы можам зрабіць у імя славы тых, дзякуючы каму жывём, ствараем сем'і, гадуем дзяцей.
Сёння мы з вамі сабраліся каля аднаго з самых вядомых мемарыялаў, узведзеных у гонар воінаў Чырвонай Арміі. У гонар нашых герояў, якіх 78 гадоў таму вызвалілі Беларусь ад фашызму.
Гэты велічны курган, які варты гістарычнай памяці, паказвае нам той легендарны рубж, адкуль пачалося наступленне савецкай вайскоўка, якія канчат-

кова знішчылі асноўныя сілы нямецкай групы армій «Цэнтр» і вызвалілі нашу сталіцу.
Тут жа замкнулася кола Мінскага катла, у які трапілі больш за 100 тысяч гітлераўцаў. Большасць з іх засталася ляжаць у Беларускай зямлі.
Так пераможца завяршыў першы этап знамяцінай аперацыі «Баграціён», выдатна праведзенай таленавітымі палкаводцамі, камандуючымі фронтамі Канстанцінам Ракасоўскім, Іванам Баграмянам, Георгіем Захаравым, Іванам Чарнхоўскім. Беларусы павіны памятаць гэтыя імёны.
Нашы дзяды і бацькі перамаглі, але праз усё жыццё пранеслі боль страт сваіх баявых таварышаў, якія бяспрашна ішлі на смерць за нашу свабоду і за нашу агульную перамогу.
Гонар і слава ўсім загінулым у баях за вызваленне нашай Радзімы!
У памяць пра герояў аб'яўляюцца хвіліна маўчання.
(Хвіліна маўчання)
Дарагія сябры!
Сёння тут, на месцы леса-вызначальных бабў, мы ўспамінаем усе бітвы, з якіх склаўся Вялікая Перамога.

СТАР. 2

«ВЫ САПРАЎДНЫЯ НАШЧАДКІ ПЕРАМОЖЦАЎ»

Выступленне Аляксандра Лукашэнка на ўрачыстым сходзе да Дня Незалежнасці Беларусі

Паваньня суйчыннікі, дарагія ветэраны!
Віншую вас з Днём Незалежнасці Рэспублікі Беларусь!
Свяшчэнная для Беларусаў дата 3 ліпеня — гэта нацыянальны сімвал народнага адзінства і перамогі ў барацьбе за сваю свабоду. Перамога, якая стала вянком усю здайсненню шматвяковай гісторыі роднай зямлі.
Зямлі, на якой дванаццаць стагоддзяў таму нашы далёкія продкі пабудавалі першыя гарады і царквы.
У старажытнасці ў беларускага народа было многа імёнаў — крывічы, дырвачы, радзімы, але іх аб'ядноўвалі: адна вера — у праўду і справядлівасць; адно імкненне — берагчы традыцыі і абараняць свае дамы, сем'і, адна любоў да Радзімы — кавалачка зямлі, дзе беларусы нарадзіліся і сталі народам.
Мы беражліва адносімся да гістарычнай памяці кожнай эпохі, падзеі якой фарміравалі духоўную аснову нацыі, гартавалі волю і характар беларусаў.
Гэта права заўважвалася ў гістарычных бітвах: з Тэўтонскім ордэнам, дзе менавіта славянскія палякі дэманстравалі адмысловую храбрасць; з арміяй Напалеона, супраць якой беларусы сяляне адкрылі цэлы партызанскі фронт; з польскімі паўстанцамі, якіх тыя ж сяляне халалі і здавалі царскаму ўладу, бо не жадалі вяртацца пад польскі прыгнёт; з нямецкімі захопнікамі, калі на савецкаму вайну падніўся ўвесь беларускі народ.
У апошняй, Вялікай Айчыннай, беларусы абаранялі не толькі сваё жыццё, але і памяць пра былыя пакаленні, якая была б проста выкраслена з суветнай гісторыі. Гэта была вайна на знішчэнне славянскага этнасу, культуры і цэльнай народнасці.
І сёння мы ўсё нашай гаворы пра тое, што наша, гэта вайна, не скончылася. Не скончылася, таму што мы ўсё яшчэ не

перапахавалі апошняга воіна, які загінуў, і апошняга мірнага жыхара, які быў па-зверску забіты ў той вайне.
І таму што не ўсё, хто меў дачыненне да жудасных фактаў той вайны, генэцыху беларускага народа, асуджаны.
Яна, гэта вайна, не скончылася, таму што мы зноў, як на фронце, абараняем сваю гістарычную памяць. І самы небеспечны ў гэтай перш за ўсё ідэалагічнай вайне вораг не знешні. Вытокі захадных грэваншызму ідэолагічна і зразумелы. Здрада і раўнадушша сваіх — гэта самы страшны наш вораг.
Не хочацца ў такі дзень гаварыць аб суседзях, якія ўзялі забойцаў і маньякаў у ранг нацыянальных герояў. Непрыемна ўспамінаць пра тых, хто спачвае ім тут, ды і ў той жа Расіі. Але, на жаль, справа паліцэй і іншых саўдзельнікаў гітлераўскіх тэарэтыкаў і палітычных маніфестаў сучасных неанацызтаў. Вы ўсё бачыце і ведаеце.
Таму сёння я хачу перш за ўсё падказаваць нашаму беларускаму народу. Народу, які глядзіць на нікічмыя спробы сучасных калабарыяністаў перапісаць гісторыю Вялікай Айчыннай вайны і робіць (наш беларускі народ), які заўсёды, правільны выбар.
Ганаруся вамі — усімі, хто захоўвае ў сваім сэрцы памяць аб гістарычным пакаленні, жогэ здзейсніла подзвігі і велікі жогэ не ведае межаў.

СТАР. 2

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Ва Узбекістане затрымалі звыш паўтысячы ўдзельнікаў беспарадкаў у Каракалпакстане

Падчас незаконных дэманстрацый і наступных беспарадкаў у Нукусе, сталіцы Каракалпакстана (паўночны захад Узбекістана), 1-2 ліпеня былі затрыманы 516 чалавек, некаторых адушлілі, звалі прэс-секратар Нацыянальнай гвардыі Узбекістана. Паводле звестак прэс-службы МУС краіны, з мэтай недапушчэння парушэння грамадскага парадку і спынення ўчынення грамадзянамі розных правапарушэнняў былі задзейнічаны сілы і сродкі праваахоўных органаў. Прэзідэнт Узбекістана Шайхат Мірзіёев заявіў аб наўнасці ахвяр сярэд мірнага насельніцтва і сілавую. Ён адзначыў, што «некаторыя сілы выбралі шпых гвалту пад маркй пратэсту супраць канстытуцыйных рэформ». «Яны распсюшоджваюць фэзкі, далаўнаццаць грамадзян да дзейнасці, якія парушае Канстытуцыю, каб дэстабілізаваць грамадства і падарваць тэрытарыяльную цэласнасць», — заявіў Шайхат Мірзіёев. Таксама стала вядома, што прэзідэнт Узбекістана падпісаў указ аб уварэнні надзвычайнага становішча ў аўтаномны Каракалпакстан з 3 ліпеня да 2 жніўня. Кіраўніком камандатры прызначаны камандуючы Нацыянальнай гвардыі краіны Рустам Джураев.

СААЗ паведамляе аб рэзім росце захваральнасці на вопсу малпаў у еўрапейскіх краінах

За апошнія два тыдні ў дзяржавах Еўропы ўтвая павялічылася колькасць выпадкаў заражэння вопсай малпаў. Пра гэта расказаў дырэктар Еўрапейскага рэгіянальнага бюро СААЗ Ханс Клюгэ,

паведамляе Associated Press. Клюгэ заклікаў еўрапейскія краіны прыклацца больш намаганняў для супрацьдзеяння распаўсюджванню хваробы. Паводле даных Цэнтра па кантролі і прафілактыцы захворванняў ЗША (CDC), у 51 краіне свету выяўлена больш за пяць тысяч выпадкаў заражэнняў інфекцыяй. Колькасць выпадкаў вопсы малпаў у Еўропе складае каля 90 працэнтаў ад агульнай колькасці, пра гэта глум заўважэнне вывалілі ў 31 еўрапейскай дзяржаве, уключаўшы Кітоў. Кіраўнік Еўрапейскага рэгіянальнага бюро СААЗ адзначыў, што 99 працэнтаў захваральных — мужчыны.

Страліны ў гандлёвым цэнтры Капенгагена: ёсць загінулыя

Сярод забітых — 17-гадовыя даччыні і дачка, а таксама 47-гадовы мужчына, які меў расійскае грамадзянства, але жыў у Даніі. Пра гэта заявіў на прэс-канферэнцыі галоўны інспектар паліцыі горада Серон Томасан, перадала ТАСС. Акрамя таго, паведамляецца аб чатырох пацярпелых: двух грамадзянаў Даніі і двух грамадзянаў Швецыі.
Адзначаецца, што некалькі чалавек атрымалі лёгкія траўмы, якія ўключалі ў гандлёвага цэнтры. Інцидэнт адбыўся ў квартале Капенгагена, які знаходзіцца паміж цэнтрам горада і міжнародным аэрапортам, у адзін з будынкаў еўрапейскай СМІ. Паліцыя ўдалася затрымаць 22-гадовага даччыніна, у якога была вайтоўка і боепрыпас да яе. Паводле паліцэйскіх звестак, злычынца дзейнічаў адзін. Пакуль не агучана інфармацыя пра агонь татка, таксама няма доказаў адносна таго, што гэта быў тэркт. Інспектар Серон Томасан адзначыў, што падзроны вядомыя псіятрыям, але не прывялі ніякіх падрабязнасцяў.

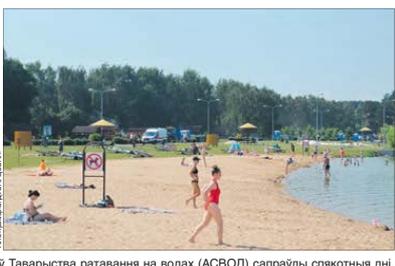
КОРТАКА

• У Марніёве ўчора пачаў працаваць перасовачны пункт выдачы пільнай вады. Асноўнымі месцамі дысплакацыі сталі месцы, дзе людзі абмежаваны ў набыцці пільнай вады, таму што побач няма гандлёвых аб'ектаў.
• Білет на фестываль «Славянскі базар у Віцебску» замяніў візу для грамадзян 73 краін свету, заявіў дырэктар фестывалю мастацтваў Глеб Ліпніцкі. Фестываль у высокай ступені гэтагаўнасці.
• У краіне за выхаднага затрыманы 153 нецэпёрыя вадзіцелі. Спынена таксама 430 фактаў ігравання транспартнымі сродкамі асобамі, якія не мелі права кіравання.
• Расія адміністрацыя ПЛР-тэст для грамадзян Беларусі пры ўездзе авіятранспартам. Неабходна прымаць ПЛР-тэст для грамадзян Беларусі пры ўездзе ў Расію чыгуначным і аўтамабільным транспартам была адменена расійскім бокам раней.

Пляжны сезон

ХОЧАШ КУПАЦЦА — ЛЮБІ І ПРАВІЛЫ ЗНАХОДЖАННЯ Ё ВАДЗЕ ВЫКОНВАЦЬ

У апошнія тыдні на краіну абрынулася небылая спякота... Людзі — і гараджане, і вясцоўцы — літаральна кніпулі да вады. Дакладней — у вадку, у правільным сэнсе. Але гэта толькі ў вядомай прымаўцы «Сонца, паветра і вада — нашы найлепшыя сябры!». На самай жа справе, пакідаючы за дужкамі паветра, і сонца і вада, акрамя свайго гаючага, аздараўленчага ўздзеяння, могуць прынесці і нямала бяды.
Гэтымі днямі ў супрацоўніку Таварыства ратавання на водах (АСВОД) спраўдзілі спякотныя дні. Яны і па доўгу службы, і проста па чалавечым абавязку праводзяць прафілактычныя мерапрыемствы, каб не дапусціць трагедыі на рэках азёрах. Але, на жаль, нямасца выпадкі адбываюцца. Каронавірус «Сваздзі» высветліў ўсё, што трэба ведаць пра пляжны сезон і што робіць, каб не апынуцца пад вадой. Прафілактычная работа вядзецца як у місцах, дазволена для купання, так і ў забароненых. У дазволена для купання месцах на ахове жыцця грамадзян стаяць ратавальныя станцыі і пасты АСВОД.
Штодня толькі ў сталіцы на 8 ратавальных станцыях і 9 пастах дзяжурча 52 штатныя работнікі і 26 сезонных ратавальнікаў, якія забеспечаны 7 катарамі і 15 вясельнымі лодкамі. Ратавальнікі асянашы сучасным вадзальным абсталяваннем і выратавальным інвентарам. На станцыі вядоўшчых Драздоў вадзальна-ратавальная служба паказала спецыяльную тэхніку і абсталяванне, якімі яны карыстаюцца падчас працы.

СТАР. 8

Яўген САХУТА:

«ТРАДЫЦЫЙНАЯ МАСТАЦКАЯ КУЛЬТУРА — ГЭТА ТОЕ, ЧЫМ МЫ МОЖАМ ГАНАРЫЦЦА ПЕРАД УСІМ СВЕТАМ»

— *Ваша доктарская дысертацыя была прысвечана аэбілісаванню і адметцыям народнага мастацтва Беларусі. У 2013 годзе ў вас выйшла кніга «Сучаснае народнае мастацтва Беларусі». Распаўдзіце, калі ласка, дзякуючы чаму вылучаеце айчынае традыцыйнае мастацтва?*

— Калі гаварыць аб народным мастацтве, трэба ўлічваць, што яго засудылі будзе з найняўшым той ці іншай сыравінай, а таксама з менталітэтам народа. У нас халала дрэва, гліны, саломы, лазы, ільну — воць у нас і развіліся рамёствы, якія былі заснаваны на гэтай сыравіне.

— *У кожнага народа — свае традыцыі. Як вы думаете, гэта таксама адбываецца на характары народнага мастацтва. Беларускі народ — стрыманы, спакойны. І народнае мастацтва на першым плане ўтылітарны бок. Напрыклад, у нас жыллі было драўляным, яго не размалявалі. Таму гэты пласць у нас развіты слабеі.*

— *Яўген Міхайлавіч, распаўдзіце аб дзейнасці Саюза майстроў народнай творчасці.*

— У 1992-м я ішчыўваў стварэнне новага Саюза, які зрабіў адну з найважнейшых спраў. Ён засведчыў раўнапраўнасць народнага мастацтва сярод іншых відаў нацыянальнай культуры. Самае галоўнае — народныя майстры сталі на адным узроўні з іншымі творцамі.

— *Што датычыцца традыцыйнай народнай культуры? — даволі доўгі час пільнава, што народная культура нібы належыць учарнаму дню і месца ў сучаснасці яе не няма. Нам настолькі ўбавіла гэта ў главу, што майстры зацікалілі мябло шасцірублёвымі капамі. Калі я ў іх пітаўся, дзе іх работы, яны адказвалі: «Дзякую ў шафе ляжаць, не буду ж я імі засяцкаць, каб з мяне людзі смяляся» — маўляў, ты што, не можаш набыць у краме?»*

— Што датычыцца традыцыйнай народнай культуры? — даволі доўгі час пільнава, што народная культура нібы належыць учарнаму дню і месца ў сучаснасці яе не няма. Нам настолькі ўбавіла гэта ў главу, што майстры зацікалілі мябло шасцірублёвымі капамі. Калі я ў іх пітаўся, дзе іх работы, яны адказвалі: «Дзякую ў шафе ляжаць, не буду ж я імі засяцкаць, каб з мяне людзі смяляся» — маўляў, ты што, не можаш набыць у краме?»

— *Львінава, што мануфактура здаволяць усе нашы патрэбы, у тым ліку і мастацкія. Аказалася, што не. Прамысловы патак не можа замяніць унікальную ручную творчасць, прытым тое, якая непарардна звязаная з нашымі традыцыямі.*

на Віцебшчыне нікога не засталася з традыцыйнай культуры. Па-першае, туды хутка прыйшла цывілізацыя, па-другое, як казалі самі жыхары, усё рухнуло, што засталася, знішчыла вайна. На сённяшні дзень на Віцебшчыне кожны з 25 раённых Дамоў рамёстваў адроздзіў мясцовыя традыцыйныя кацям. Фактычна з нічога.

У нашым свеце шмат актыўнай і зацікаўленай моладзі. Есць майстры і старошага пакалення, якія ў свой час і не чакалі, што вярнецца цікавасць да іх работ. Яны проста былі ўражаны, калі ў 1990-х іх прасілі вярнуцца да ганарнага круга ці кросна. Яны не разумелі, навошта гэта? Трэба, дзівіліся. Сёння яны актыўна

Пустым месца не бывае — знаходзяцца людзі, у тым ліку і маладыя, якія прыходзяць на змену нам. Эстафета перадаецца і, мяркую, будзе перадавацца далей.

— *Як вы лічыце, ці пашырвае свае межы фестывальны рух Беларусі?*

— Якімі б ні былі фінансавыя ўмовы, дзяржаўнае кіраванне разумевае, што традыцыйная культура — гэта наш брэнд. Пачалася актыўная папулярызатарскі фестывальнае дзейнасць. Сёлета ў канцы мая наш саюз ужо трынаццаты раз правёў рэспубліканскі фестываль-кірмаш рамёстваў «Вясновы букет». І на рэгіянальным узроўні ладзяцца рознага кшталту

пераддзіць традыцыйнае моладзі, якая іх ахвотна пераімае.

— *Вы ўжо закрулілі тую моладзі. Калі недахопу сярод маладых майстроў не адчуваецца, то як ідуць справы з навукоўцамі і даследчыкамі?*

— Тут праблема даволі складаная. Увогуле ў навуцы, не толькі ў нашай сфера, ахматку сярод моладзі не назіраецца. Таму што, будзем казаць шчыра, — фінансавы бок мог быць лепшым. Калі навуковец — кандыдат ці доктар навук, тады яшчэ больш і атрымлівае з уліку невялікі грошы — разумевае, у гэтым выпадку трэба быць вельмі гарачым энтузіястам ці мець дадатковы прыбытак.

мерпрыемстваў — гэта незвычайнае відарэчча. З'яўдаецца калі паўтасячы выстаўкі, хтосьці садыцца за ганчарны круг, тут жа робяць ткачы. І калі змежыцца гэты трыляюць на нашы фестывалі, у іх вочы робіцца вяселлімі. Такага не прывыклі бачыць. У шведзе, напрыклад, калі гаспадарка ўмее варыць вараніне ці гаспадар вяржа вёнікі — дзяржава над імі трысцяца, які над сапраўднымі народнымі майстрамі. А ў нас жа такіх майстроў трысцяца, на самых розных відах мастацтва.

Зразумела, што сёння не ўсё робіцца ў фінансавым плане. Тым ж самай Дамой рамёстваў уключаюцца ў агульнадзяржаўны фінансавы меха-

Тое, што нацыянальнае аўтэнтычнае можна ператварыць у паспяховы брэнд, вытворцы ўсёядомлі прыкладна дзесяць гадоў таму. Раптоўна ў крамах з'явіліся стывільныя рэчы — магніты з малюнкамі ўзрэннямі, паштоўкі з рэзлістымі беларускімі стрэй, май, італьянскія традыцыйны беларускі арнаментам. Да сёння гэта трынд не спадае, змяняюцца толькі рэчы — калі раней набылі і шкарпэты, то сёння набываюць акажоры. Выходзяць, народны «хэнд-майд» заўсёды знайдзе сваё месца? Пра гэта і не толькі мы размалявалі з даследчым, доктарам мастацтвазнаўства, старшынёй Саюза майстроў народнай творчасці Яўгенам Сахутам. У тэму народнага традыцыйнага мастацтва Яўген Міхайлавіч паглыбіўся яшчэ ў юнацтве — у час, калі гэта з'ява пільнава адсталі, непатрэбны. Ён прывязаў сам гэтай історыі, за сваё жыццё ён зведаў некалькі этапам: ад заняцтва народнага мастацтва да яго адроджэння і росквіту.

Яўген Сахута напісаў мнства манарграфіі і кніг, з'яўляецца аўтарам артыкулаў і адрэканнах з рэдагаванне фундаментальнай энцыклапедыі «Этнаграфія Беларусі» і шасцітомнай энцыклапедыі «Культура Беларусі». Пра тое, як жыве традыцыйнае народнае мастацтва сёння, — чытайце ў нашым матэрыяле.

— *Вы скончылі мастацка-графічны факультэт Віцебскага педагогічнага інстытута, потым паступілі ў аспірантуру Інстытута мастацтвазнаўства, этнаграфіі і фальклору АН БССР. Адукацыя з'явілася цікавае, да этнаграфіі і народнай творчасці? Мабыць, гэта яшчэ з дзяцінства?*

— Калі мне задаць такое пытанне, я і сам дамоу: сапраўды, адукацыя? Многія дзеянні са сферы традыцыйнага мастацтва культуры з'явіліся кажуць: «Воць, у мяне ўсё звыклае і радзімае за ледзь, зайдзіцеся і думае, каб не нарадзіў тут, а не там. У нас як быццам нікога і няма. Бо ў мяне не было ніводнага выдання пра беларускую культуру.

Потым, пасля школы, пачала таць думка: «Што гэта такая робіцца? Вакон судоў мелі і маюць багату традыцыйную народную мастацкую культуру. А чаму ў нас ніякай пуста? Не можа такога быць». Пачаў цікавіцца, заўважаю — там, у хаце

на іконе вісьці вышываны ручнік, не дзе — ткаяная поладка. У той час гэта выходзіла з моцы, людзі хаваці таі рэчы, тварыць зацікавілі свае крооны, але самі ж работы яшчэ трапіліся на вочы. Я зразумев: воць жа яно, тое, чым нашы суседзі ганарыцца і хваліцца! А мы не звяртаем увагі ці, як заўсёды, не цнім самі. Воць гэта мяне і падштурхнула сур'ёзна заняцца такою неўзраванай нывай.

Пасля заканчэння мастацка-графічнага факультэта адразу пашчаснавацца ў аспірантуру і ўжо на навуковым узроўні даследваць дадзены пласт нашай культуры. У прыватнасці, тым жа самай рамёствамі, якія засталіся — гэта ўвогуле з'ява аб'ектыўная. Заходняя Еўропа даўно страціла народную мастацкую творчасць. У нас да гэтага кацілася, але яшчэ жылі рэшткі — ткацтва, многія віды ганчарства, разьбярства, плетценне. Гэта ўсё існавала, але было прадстаўлена майстрамі-адынкамі. І я, каб паспеець ухваліць, засведчыць і апублікаваць кожна нешта, у 1980-х пачаў пацару выдывацца. Былі часы перабудовы, і ў грамадстве пачалі распаўсюдзіцца вочы — з'явілася разуменне, што рамёствы трэба ратваваць, пакуль не позна. Гэта стала працягваюцца вельмі актыўна, калі Беларусь набыла незалежнасць. І калі заўважылі, што мы самастойна паралеліная нацыя, трэба было абазначыць нашы адметнасці.

Наша традыцыйная мастацкая культура — гэта тое, чым мы можам ганарыцца перад усім светам. У нас яна яшчэ жывае, не горшая і не лепшая, чым у суседзяў — яна проста сваё, наш нацыянальнае самаідэнтыфікатар.

Воць тут і разгарнулася наша навука — фалькларыстыка і джэграфічна-прыкладнае мастацтва. Пачалі з'яўляцца публікацыі, а таксама прышлі маладыя людзі, якія не мелі комплексу непанаўнаватасці — маўляў, у суседзяў ёсць, а ў нас няма.

— *У вайшчэ аднае прагучала фраза «не цнім сваё». На вашу думку, адукацыя пайшла такая праблема?*

— Што датычыцца традыцыйнай народнай культуры? — даволі доўгі час пільнава, што народная культура нібы належыць учарнаму дню і месца ў сучаснасці яе не няма. Нам настолькі ўбавіла гэта ў главу, што майстры зацікалілі мябло шасцірублёвымі капамі. Калі я ў іх пітаўся, дзе іх работы, яны адказвалі: «Дзякую ў шафе ляжаць, не буду ж я імі засяцкаць, каб з мяне людзі смяляся» — маўляў, ты што, не можаш набыць у краме?»

— *Львінава, што мануфактура здаволяць усе нашы патрэбы, у тым ліку і мастацкія. Аказалася, што не. Прамысловы патак не можа замяніць унікальную ручную творчасць, прытым тое, якая непарардна звязаная з нашымі традыцыямі.*

магае нам сёння дзясныя гістарычнае прадуу праць прыносць таго, як гэта належыць рабіць. Фактычна і адно мерапрыемства з тых, што праходзіць у краіне, не абыходзіцца без музейнага суправаджэння, — адназначна Ірына Карповіч. — У гэтым напрамку працуюць усе музейныя краіны. У прыватнасці, сёлета іржа гучыць Музей Вялікай Айчыннай вайны, які на працягу года рэалізоўвае маштабны праект па ўсёй краіне са сваім перасоўным мабільным комплексам. На летне-асенні перыяд графік і распісанні і праект «гастраліно» па розных раёнах нашай краіны.

Яшчэ прадставілі Міністэрства культуры адначасна, што відзецца часнае супрацоўніцтва (у першую чаргу з Расійскай Федэрацыяй) па вяртанні стэранных музейных прадметаў, якія былі вывезены з Беларусі ў розныя часты. Устаўляюцца цаб'екты, іх месцазнаходжанне і робяцца ўсе магчымыя спробы для дасягнення дамоўленасці па іх перадачы (альбо перадачы іх электронных копіі) нашай краіны. Каб у перспектыве не толькі папоўніць, каб гэтак гэтага музейнае фонды, але і прадставіць вярнуцца аб'екты шырокаму колу наведвальнікаў.

Так, Міністэрствам культуры відзена перагаровы па вяртанні, прынамсі, электронных копіі сямі карцін, вывезеных у часы Першай сусветнай вайны, якія знаходзіцца ў Арлоўскім краязначным мастацкім музеі. А ў Эрмітажы вярнуцца работы ад стэранных копіі «Кубка Давіда», які пасля будзе перададзены ў Беларусь. На жаль, пакуль што спынены перагаровы па вяртанні каля 150 ікон з Германіі, на якіх паўплываў пандэмія і ў пэўнай ступені гвалтаўнага абстаноўка. Ясць і добрыя навіны, як тая, што ў жніўні Нацыянальны гістарычны музей плануе выставіць 1000 рэзуртатуў Беларусі, якія былі вярнуць у нашы краіны Пётрум Крэйчымкам. Падобная дзейнасць музейшчыняў і Міністэрства культуры ў гэтым і шэрагу іншых напрамкаў дае надзею на вышкі перспектывы. І самае галоўнае, што людзі, задзейнічаны ў такіх працах, зацікаўлены і рабіць яе даступнай для кожнага незалежна ад яго месцазнаходжанні і магчымасці.

чыць нашы адметнасці. Наша традыцыйная мастацкая культура — гэта тое, чым мы можам ганарыцца перад усім светам. У нас яна яшчэ жывае, не горшая і не лепшая, чым у суседзяў — яна проста сваё, наш нацыянальнае самаідэнтыфікатар.

Воць тут і разгарнулася наша навука — фалькларыстыка і джэграфічна-прыкладнае мастацтва. Пачалі з'яўляцца публікацыі, а таксама прышлі маладыя людзі, якія не мелі комплексу непанаўнаватасці — маўляў, у суседзяў ёсць, а ў нас няма.

— *У вайшчэ аднае прагучала фраза «не цнім сваё». На вашу думку, адукацыя пайшла такая праблема?*

— Што датычыцца традыцыйнай народнай культуры? — даволі доўгі час пільнава, што народная культура нібы належыць учарнаму дню і месца ў сучаснасці яе не няма. Нам настолькі ўбавіла гэта ў главу, што майстры зацікалілі мябло шасцірублёвымі капамі. Калі я ў іх пітаўся, дзе іх работы, яны адказвалі: «Дзякую ў шафе ляжаць, не буду ж я імі засяцкаць, каб з мяне людзі смяляся» — маўляў, ты што, не можаш набыць у краме?»

— *Львінава, што мануфактура здаволяць усе нашы патрэбы, у тым ліку і мастацкія. Аказалася, што не. Прамысловы патак не можа замяніць унікальную ручную творчасць, прытым тое, якая непарардна звязаная з нашымі традыцыямі.*

магае нам сёння дзясныя гістарычнае прадуу праць прыносць таго, як гэта належыць рабіць. Фактычна і адно мерапрыемства з тых, што праходзіць у краіне, не абыходзіцца без музейнага суправаджэння, — адназначна Ірына Карповіч. — У гэтым напрамку працуюць усе музейныя краіны. У прыватнасці, сёлета іржа гучыць Музей Вялікай Айчыннай вайны, які на працягу года рэалізоўвае маштабны праект па ўсёй краіне са сваім перасоўным мабільным комплексам. На летне-асенні перыяд графік і распісанні і праект «гастраліно» па розных раёнах нашай краіны.

Яшчэ прадставілі Міністэрства культуры адначасна, што відзецца часнае супрацоўніцтва (у першую чаргу з Расійскай Федэрацыяй) па вяртанні стэранных музейных прадметаў, якія былі вывезены з Беларусі ў розныя часты. Устаўляюцца цаб'екты, іх месцазнаходжанне і робяцца ўсе магчымыя спробы для дасягнення дамоўленасці па іх перадачы (альбо перадачы іх электронных копіі) нашай краіны. Каб у перспектыве не толькі папоўніць, каб гэтак гэтага музейнае фонды, але і прадставіць вярнуцца аб'екты шырокаму колу наведвальнікаў.

Так, Міністэрствам культуры відзена перагаровы па вяртанні, прынамсі, электронных копіі сямі карцін, вывезеных у часы Першай сусветнай вайны, якія знаходзіцца ў Арлоўскім краязначным мастацкім музеі. А ў Эрмітажы вярнуцца работы ад стэранных копіі «Кубка Давіда», які пасля будзе перададзены ў Беларусь. На жаль, пакуль што спынены перагаровы па вяртанні каля 150 ікон з Германіі, на якіх паўплываў пандэмія і ў пэўнай ступені гвалтаўнага абстаноўка. Ясць і добрыя навіны, як тая, што ў жніўні Нацыянальны гістарычны музей плануе выставіць 1000 рэзуртатуў Беларусі, якія былі вярнуць у нашы краіны Пётрум Крэйчымкам. Падобная дзейнасць музейшчыняў і Міністэрства культуры ў гэтым і шэрагу іншых напрамкаў дае надзею на вышкі перспектывы. І самае галоўнае, што людзі, задзейнічаны ў такіх працах, зацікаўлены і рабіць яе даступнай для кожнага незалежна ад яго месцазнаходжанні і магчымасці.

— *Менавіта музей аказаліся тым флагманам і інструментам, які дапа-*

«Чытаючы» экслібрсы Міколы Рыжага

Тамціна кніжнага знака для кожнага з яго стваральнікаў адкрываецца па-свойму. Яна і для ўладальнікаў і калекцыянераў ужо здзейсніла творчы ў кожным са знаёмстваў сваё, арыгінальнае. Такія законы мініцюрны. Сама кніжка адна памерам форма экслібрса абавязвае мастака да ўнікальнасці, прадуманасці ў дэталі, суладцы фармы і ідэі.

Мікола Рыжы, які вядомы і стварэннем знакаў шэрагу паштоўных марак Рэспублікі Беларусь, відэаочна, быў уплюбены ў кніжны знак. Як некаторыя мастакі ствараюць свой партрэт Айчыны праз графічныя работы, прысвечаныя гістарычным збудаванням, замкам, цэрквам, касцёлам, старадаўнім сядзібам, так наш экслібрсіст, уводзячы ў творы гістарычных персанажаў, вымалюваў свае ўзлюбленыя па Беларусі. Угледзшыся ў работу 1990 года — экслібрсы М. І. Мінкевіча. Класічны партрэт першадукаў Францішка Скарыны, які раздзяляе яго друкарскі знак, яго сонейка, становіцца сімвалам прыватнага кнігабюро. І не толькі менавіта збор М. Мінкевіча... Мастак пакідае след у прызматычных зацікаўленні беларускіх

ма ў Скарыны і дзетка — старадаўні Полацк. Уверсе — сонечны знак першадукаў. Асвешчана Скарына — і на кніжкім знаку, зробленым Міколам Рыжым для народнага мастака Беларусі Васіля Петровіча Шарандарова. Такія кніжныя знакі гаварыць, краснамоўна. Яны сведчаць пра жаданне аўтара наладзіць графічны дыялог і з уладальнікамі кніжных знакаў, і з усімі, хто будзе ўваджаць у гэтыя вышвы пра мнігі дзесяцігоддзі. Экслібрсы Міколы Рыжага ўзаўняюць у памяці класічны, добра вядомыя аматарам беларускай кніжнай графікі, а не толькі экслібрсістам, кніжныя знакі Міколы Шкацкіна, Міколы Каспяровіча і болей блізка да нас па часе — кніжныя знакі Адама Мальдзіса, Сяргея Панізіна, якія выканаў Вячка Цішэў. «Беларускія», класічная беларуская стылістыка, беларуская ментальнасць нацыянальнай кніжнай графікі — усё гэта ўваджаецца і работам М. Рыжага.

Ствароўчы экслібрсы з улікам, поўна, пакаданні зааказчыкам, Мікола Рыжы сюжэт распрацоўвае такім чынам, каб у вывах заўважыць ці амаль заўважыць прысутнаці элементы традыцыйнай кніжнай графікі, якія рассяваюцца па полі сядзібы, альбо нешта іншае. Часам ідэі падамоўваюцца міфалагічнымі сюжэтамі. Хапае ў гэтым і гумару, ірасты історыі (іры прыклад — экслібрсы П. П. Шыбеці, П. Несцірэнкі). Мастак умею пакартаваць, робіць гэта тонка, з інтэлігентнай усмешкай. У некаторыя работы, найлерш — у тых, што зроблены для калер-мастакоў, Мікола Рыжы ўводзіць партрэты ўладальнікаў, даволі падрабязна (але з лаканічнымі канструкцыямі дэталі) расказвае пра асноўныя іронічны і творчы зацікаўленні. Найболей удала, як мне падаецца, гэта атрымалася ў экслібрсах Уладзіміра

Савіна і Валерыя Слаўчука. Тут ведае аформленія ні кніжны выданні, то адрознавае назвы кніг згадае, які падштурхнулі да рэалізацыі і фантазіі Міколы Рыжага. Стылістычна падобныя, даволі складаныя падаюцца экслібрсы, якія Рыжы выканаў для кнігазбору народнага пісьменніка Беларусі Васіля Быкава і народнага мастака СССР Міхала Савіцкага. Стварэнне кніжных знакаў аднаасцякае да сярэдзіны 1980-х гадоў. Мастак «перачытаў», пераключыў на сваё графічнае мову творы і М. Савіцкага, і В. Быкава. Яшчэ даўноў кніжныя знакі партрэтамі і ўладальнікаў. І хоць яны выглядаюць як самастойныя работы, усё ж такі адчуваецца адназначна іх партрэтнае з астаннімі малюнкамі.

...У свой час, у 2012 годзе, выдавецтва «Навуковы свет» спраектавала серыю невялікіх памерам альбомаў «Беларускія эклібрсы». Выйшлі кнігі з вывамі кніжных знакаў работы Гендзя Вялі, Міколы Селішчука, Юрыя Якевіча, Арлена Кашукірэвіча, Ганны Ціханавіч. Тыраж у кожным з выданняў складаў 99 асобнікаў. 33 з іх нумараваны і ўключалі арыгінальны экслібрсы. Была заплаванавана і кніга Міколы Рыжага. Нават не толькі заплаванавана, але і завершана... Але прайшло дзесяць гадоў — кніга-альбом, прысвечана майстру экслібрса, так і засталася ў п'янах. Можна быць, яшчэ прышло і яе час? І былі, несумнясна, кнігазборы, бібліяфілі, калекцыянерны кніжныя знакі атрымаліся асалоду ад сустрэчы з прыгожымі і шматаслоўным экслібрсамі Міколы Рыжага.

Кастусь ЛАДУЦЬКА.

...тысячы вершых рарытэтаў

Новыя праекты Нацыянальнага гістарычнага

Музей заакоўвае паміць гісторыі, культуры і адносін краіны са знешнім светам, тым павелічэнне іх бачнасці стала адной з прыярытэтных задач нашай дзяржавы. Напярэдні Дня Незалежнасці Рэспублікі Беларусь прадставілі музей і Міністэрства культуры на сустрэчы з журналістамі фотаздымак і ліні паўтара, што робіцца сёння дзеля захавання нацыянальных культурных каштоўнасцяў, устаўляюцца гістарычнай праўды і павышэння ўцягнутасці маладога пакалення ў кантэкст культуры і гісторыі Беларусі.

— Ціпер мы працуем на некалькіх напрамках. У нас прыходзіць выстава новых праект, прысвечаных 210-годдзю з дня пакінуць вайны 1812 года. Унікальнасць дадзенай выставы ў тым, што ў дапамогу прадставілі на ёй мастацкія і ілюстрацыйныя ўвясць, звязаныя з дадзенай тэмай. У прыватнасці, да Дня Незалежнасці быў адкрыты выстаўны праект «Беларусь шматнацыянальная» ў Міністэрстве замежных спраў, дзе паказваецца, наколькі шматнацыянальна і шматнацыянальна была і ёсць наша краіна. Музей таксама падаўтаваў каталог (у тым ліку і электронную версію) з адлюстраваннем праекта, каб матэрыял можна было пашыраць сярод дыпламатычных прадстаўніцтваў, іншых музеяў, бо гэта і ёсць адно з дакладных сведчанняў міраполюсці Беларусі. Які той часок, фотаздымак не падлучаць.

На працягу года Нацыянальны гістарычны музей плануе адзіночныя чарговыя праекты да Дня народнага адзінства. Таксама будзе прадставілі праект, прысвечаны 100-годдзю СССР. Чакаецца і правядзенне вясільнай канферэнцыі, звязанай з гісторыяй музея. А воць у сакавіку наступнага года тут не пакінуць па-за ўвагай 100-гадовы юбілей стварэння музея і з'ява РСДРП, і будзе будзе разразена таварна ў выглядзе вялікага выстаўнага праекта.

Не засталіся за бортамі і філіялы гістарычнага музея. Там увесь час вядзецца пошукаванне і выстаўнае работа. У Музеі сучаснай беларускай дзяржавына заўсёды можна наведваць праекты, прымеркаваныя

да значных дзяржаўных святаў. Музей гісторыі беларускага кнігазбору сваю хроніку да юбілейных мерапрыемстваў. Адным словам, работа вельмі насычаная, і нават адну і тую ж тэму тут кожны ўмею падаць наведвальнікам адметна.

— У гэтай зале ў нас будзе праз месяц ці, можа, крыху больш адкрываецца вялікі інклюзіўны праект, рэалізаваны па гранту Прэзідэнта Беларусі, і ён будзе дамаманстраваць абразы і традыцыі нашай краіны. Такім чынам мы не толькі хочам паказаць больш шырока тое, наколькі наша Беларусь шматнацыянальная, але і зрабіць наш музей, які пакуль не прыстасаваны да інклюзіўных праектаў, даступным і для людзей з абмежаванымі магчымасцямі, — дадае Аляксандр Васілевіч. — Выстаўка дазволіць такой катэгорыі наведвальнікаў адкрыць для сабе новую інфармацыю з дапамогай аўдыяпаўт, тактыльных эксканатаў, тлумачэнняў, зробленых шрыфтам Брайля. І гэты праект стае першым крокам для таго, каб абсталяваць наш культурную ўстаўку інклюзіўнай тэхнікай.

У сваю чаргу, **начальнік ўпраўлення культуры і народнай творчасці Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь Ірына КАРПОВІЧ** больш падрабязна спынілася на тэме музейнай дзейнасці, якая сёння з'яўляецца актуальнай і займае вельмі спецыфічны па колькасці праектаў і мерапрыемстваў у кантэксце Гога гістарычнай памяці, які накіраваны на патрыятычнае выхаванне маладога пакалення.

— Менавіта музей аказаліся тым флагманам і інструментам, які дапа-

магае нам сёння дзясныя гістарычнае прадуу праць прыносць таго, як гэта належыць рабіць. Фактычна і адно мерапрыемства з тых, што праходзіць у краіне, не абыходзіцца без музейнага суправаджэння, — адназначна Ірына Карповіч. — У гэтым напрамку працуюць усе музейныя краіны. У прыватнасці, сёлета іржа гучыць Музей Вялікай Айчыннай вайны, які на працягу года рэалізоўвае маштабны праект па ўсёй краіне са сваім перасоўным мабільным комплексам. На летне-асенні перыяд графік і распісанні і праект «гастраліно» па розных раёнах нашай краіны.

Яшчэ прадставілі Міністэрства культуры адначасна, што відзецца часнае супрацоўніцтва (у першую чаргу з Расійскай Федэрацыяй) па

ООО «Фрондера»
извещает о проведении
публичных торгов в форме открытого
аукциона по продаже имущества
ОАО «Вилейский райгазсервис»

Table with columns: Лот, Наименование, Начальная цена, Цена в % от нач. цены, Задаток, Шаг, Штраф. Lists various lots for sale, including real estate and vehicles.

В отношении Лота № 1 проводится первая торг. В отношении Лотов №№ 2-11 проводятся пятые торги. Стоимость снижена на 80%. ...

В отношении Лота № 1 проводится пятая торг. В отношении Лотов №№ 2-11 проводятся пятые торги. ...

Срок приема заявок 3 августа 2022 года. В аукционе участие 14 августа 2022 года. ...

ООО «Фрондера» - лицо ликвидатора - ООО «Партнер-Консалтинг». Контактное лицо для осмотра предмета торгов - Андрей - 375293042660.

БЕЛАРУСКИ
НАРОДНЫ БАНК
ОАО «БНБ-Банк»

220012, Республика Беларусь, г. Минск, пр-кт Независимости, 87а.

Консолидированный отчет
о финансовом положении
на 31 декабря 2021 г.

Table showing consolidated financial statements for BNB Bank, including assets, liabilities, and equity.

Ю. Галков Заместитель Генерального директора
С. Сабук Заместитель Генерального директора

Мы выложили обязанности, описанные в разделе «Отчетность авторской организации за аудит консолидированной финансовой отчетности»...

Ключевой вопрос аудита: Резерв по ожидаемым кредитным убыткам по кредитам клиентам в соответствии с МСФО (IFRS) 9 - Финансовые инструменты.

Определение величины резерва по ожидаемым кредитным убыткам по кредитам клиентам является ключевой областью риска...

Мы провели аудит в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь «Об аудиторской деятельности»...

Ключевые вопросы аудита: Ключевые вопросы аудита - это вопросы, которые, согласно нашему профессиональному суждению, являются наиболее значимыми для нашего аудита консолидированной финансовой отчетности...

Консолидированный отчет о совокупном доходе
за год, закончившийся 31 декабря 2021 г.

Table showing consolidated income statement for BNB Bank, detailing various income and expense items.

Консолидированный отчет об изменениях в капитале
за год, закончившийся 31 декабря 2021 г.

Table showing consolidated statement of changes in equity for BNB Bank.

Мы выложили обязанности, описанные в разделе «Отчетность авторской организации за аудит консолидированной финансовой отчетности»...

Ключевой вопрос аудита: Резерв по ожидаемым кредитным убыткам по кредитам клиентам в соответствии с МСФО (IFRS) 9 - Финансовые инструменты.

Определение величины резерва по ожидаемым кредитным убыткам по кредитам клиентам является ключевой областью риска...

Мы провели аудит в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь «Об аудиторской деятельности»...

Ключевые вопросы аудита: Ключевые вопросы аудита - это вопросы, которые, согласно нашему профессиональному суждению, являются наиболее значимыми для нашего аудита консолидированной финансовой отчетности...

Консолидированный отчет о движении денежных средств
за год, закончившийся 31 декабря 2021 г.

Table showing consolidated statement of cash flows for BNB Bank.

Консолидированный отчет об изменениях в операционных активах и обязательствах
за год, закончившийся 31 декабря 2021 г.

Table showing consolidated statement of changes in operational assets and liabilities for BNB Bank.

Консолидированный отчет об изменениях в капитале
за год, закончившийся 31 декабря 2021 г.

Table showing consolidated statement of changes in equity for BNB Bank.

Мы выложили обязанности, описанные в разделе «Отчетность авторской организации за аудит консолидированной финансовой отчетности»...

Ключевой вопрос аудита: Резерв по ожидаемым кредитным убыткам по кредитам клиентам в соответствии с МСФО (IFRS) 9 - Финансовые инструменты.

Определение величины резерва по ожидаемым кредитным убыткам по кредитам клиентам является ключевой областью риска...

Мы провели аудит в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь «Об аудиторской деятельности»...

Ключевые вопросы аудита: Ключевые вопросы аудита - это вопросы, которые, согласно нашему профессиональному суждению, являются наиболее значимыми для нашего аудита консолидированной финансовой отчетности...

Можач купатца — любі і правільна знаходжаньні ў вадзе выконваць

(Заканчэне. Пачатак на 1-й стар.)

А чаму купатца нельга?

«Прытоўка да сезона вялася загодзі. У нас умякшталі ваннае і медыцынскія работнікі здалі адпаведныя залікі. Сродкі ратавання, якія неабходны для спартоваў, у навінаў і прабы стаялі, у навінаў і прабы стаялі, у навінаў і прабы стаялі...»

«Дзякуючы сумесным намаганням пляж створылі. 1 ліпеня запланавана адкрыццё пляжа да свята Дня Незалежнасці Беларусі. Часта пытаюцца: «Воера ж адно і тое ж, але ў адным месцы дэзалена купанне, а ў іншым забаронена, чаму так?»

«Справа ў тым, што, пера-не, напрыклад, сезонныя нысцяцца дню, вадзельскіх дэстацыя адтуль усюка смеецца. Чалавек можа заходзіць у вадзе не бяжучы, што ён параніцца. Па-другое, ратавання. Мы не можам ахапіць усё вадзель, але там, дзе ёсць пляжы, нашы ратавання пастаянна дэжураваць. Ёсць упэўненасць, што, калі чалавек стане дрэнна, яго будзе аказана дапамога...»

Тым часам...

АСВОД у Браскай вобласці праводзіць на пляжах майстар-класы для адпалчваленай ніку

На ўсім вадзель Магілёва забаронена купатца і дарослым, і дзецям: гарадскі пляж Дняпра, Пачэскай і Грabenіюскай вадзельскай, а таксама на пляжы Дняпра ў раёне аграпрадка Палавічкіна.

На вадзель Браскай вобласці сёлета патанулі 42 чалавекі, у тым ліку 13 з пачатку купальнага сезона. З гэтых 13 чалавек 11 (па вадзе пярэдняй інфармацыі) былі невяржымымі, а 12 загінулі ў вадзе ў забароненых месцах.

Месцы масавага адпалчвалена калі вадзе, дэзалены і забаронены, у Гомельскай вобласці штодзень кантралююць не менш як 170 міліцыянераў, паведаў учора на апаратнай нарадзе ў аблвыканка першы намеснік начальніка УУС — начальнік міліцыі грамадскай біспекі Анатоль Васільев.

Адпалчвалена на законе

Для забеспячэння на пляжы і прылеглых тэрыторыях належача грамадскага парадку, а таксама для вывешчвання правапарушэнняў, звязаных з распічваннем спіртных напояў і купаннем у забароненых месцах, АСВОД сумесна з ГУУС Мінгарвыканкома вывешчвалі афармлены ўзакладзены ад парадку патраўвання да прыняцця прэзентывіўны мер рэагавання да парушальніка.

«За распічвалена алкагольных, слабаалкагольных напояў і піву ў забароненых месцах, у тым ліку і на пляжы, прадугледжана адміністрацыйнае адказнасць па вадзе артыкула 19 Кодэкса РБ аб адміністрацыйных парушэннях, якая прадугледжвае штраф да 8 базавых велічынь (1 БВ — 32 беларускі рубль). Пра патурым вывешчвалі такія афармлены пратэкава аб адміністрацыйных правапарушэннях штраф павлічвалена да 15 базавых велічынь, але аб адміністрацыйны арышт. Неабходна адзначыць, што за купанне ў забароненых месцах, дзе гэта не вызначана адпаведнымі

арганізацыяў, прадугледжана адміністрацыйнае адказнасць па артыкуле 24.42 Кодэкса РБ аб адміністрацыйных парушэннях, што цягне накладанне штрафу да 3 базавых велічынь. Калі ж грамадзянін купуе ў забароненых месцах, у стане алкагольнага агняення, то гэта з'яўляецца акалічнасцю, якая абавязвае адміністрацыйнае адказнасць, і адпаведна штраф будзе большым...»

«Найбольш небяспечна ўпалчвалена нырэнні ў непрызначаных для гэтага месцах. У выніку удару галавой аб дно пашкоджаюцца шыйныя аддзелы пазваночніка і спінага мозгу, што можа ускладніць дэмансцываць ног, патульчыць функцыя тазавых органаў. Мае, як нейра-хірургі, робім усё магчымае, але шкода, якая была нанесена спінаму мозгу ў такіх выпадках, у большасці непапраўная. Такія нырэнні закнчаюцца інваліднасцямі...»

«Яшчэ адна важная рэкамендацыя — купатца толькі ў спецыяльна адвешчаных месцах, дзе пляж для гэтага ачышчаны і абсталяваны. Не варта плаваць у суднаходных частках вадзель, заплываць за буйны, ныраць з лодкі або ў незнаёмых месцах...»

«Важнае правіла, якое неабходна выконваць, адпалчвалена калі вадзе, — забарона на ўжыванне любых спіртных напояў. Аналіз няшчасных выпадкаў па вадзе ў 2020—2021 гадах паказвае, што адна з асноўных прычын гібелі людзей — парушэнне мер біспекі на вадзе ў стане алкагольнага агняення. Гэтая тенденцыя зафіксавана і ў 2022 годзе. З агульнай колькасці патанулых у 2022 годзе 58 чалавек заходзілі ў вадзе ў стане алкагольнага (наркатычнага) агняення.

Напрычкі кареспандэнты наведвалі і ратавальную станцыю Камсамольскага возера. Там былі прадэманстраваны ратавання на ратаванні грамадзян, якія упалі ў вадзе з катамарана. Любое парушэнне правільна біспекі можа прывесці да падаення, што і адбылося. Чалавек зняў камізэльку біспекі, стаў на камамар і распабіваў, пасля чаго страўні раўнавагу і апынуўся ў вадзе. Асабліва важна аказаць хуткую дапамогу: пасля піль хвілі адмірае галавуны

«Асабліва ўвага была ўдзелена на правіламі вадзель, абавязкова да выканання на адкрытай вадзе. Як распавяў намеснік дырэктара па арганізацыйна-метадзельнай рабоце РНПЦ траўматалогі і артапедыі, кандыдат медыцынскіх навук, урач-нейрахірург Кірыў КРІВАРАТ, адна з прычын, якія цягне гібель людзей на вадзе, — купанне ў забароненых

мозг — асноўны орган. Але нам пашчасціла: хулігна выратавалі. Таксама паказалі, як лавіць правапарушальнікаў, што пераарыўваюцца на грывашце па забароненых месцах.

Падарыўны ўсё вышэйказанае старшыня рэспубліканскага дзяржаўна-грамадскага аб'яднання «Беларуская рэспубліканскае таварыства ратавання на водах» Алег ІГАМБЕРДЗЬЕВ.

«Дзесяці з 6 чэрвеня ў Рэспубліцы Беларусь усталявалася гарачае сухое надвор'е. На сёння, па нашых аператыўных даных, патанулі 171 чалавек, з іх 10 непаўналетніх. У мінулым годзе ў нас патанула на 21 чалавек больш — 192 чалавек, з іх 12 непаўналетніх.

Складаная каршына і ў гэтым годзе: тэмпература 6°е рэкорды, і народ ідзе да месцаў масавага адпалчвалена, туды, дзе ёсць вадэ. Крыку знімаўся колькасць гібелі непаўналетніх. Асноўная прычына гібелі дзяцей — пакадненне іх без нагляду. Трэба трымаць дзяцей на адлегласці вышчгнутай рукі.

Усталяваннем гарачага надвор'я ў краіне пачаліся выпадкі, калі гінуць у нычы час. Маладыя выдзгалі да вадзі, выдмае дзесяці і зложыліся спіртных напояў, ідзеў неаказанае месца купатца. І, як вынік, часам здараецца і бяда.

Сёння ў нас 435 месцаў, праставячаных для купання, летас будзе 424. Павлічылася колькасць забароненых месцаў — 2843, болы на 997 месцаў. Але забароненых месцаў вышчвалена вышчвалена органы мясцовай улады, яны публікуюць іх на сайтах. Але ёсць неабсталяваны месцы для купання: чалавек бацьчы вадзель, заходзіць туды, але не ведае, як там акаваторыя, цяжне, якое дно.

Ідзе майнтрынг МНС месцаў масавага адпалчвалена — у мінулы, у прыватнасці, выдзгалі па Мінскай вобласці. У нас шмат прыгожых лакаў, але нярдка гэта кар'еры, небяспечныя месцы, дзе глыбіня можа дасягаць 10 і больш метраў, дзе адпалчвалена дамагчыся, калі трапіў у бяда. Часта гэта тэхнічныя вадзель, палчвалена, дзе магчыма загінуць. Таму мы заклікаем будыць пільна на вадзе. Адпалчвалена пільна быць карысны і іці толькі на здароўе!»

Апынуўшыся на пляжы, не варта спадзівача на лёс — будыць пільна кожную хвіліну, не звольдзе ванчэй з дзясцэй. «Толькі што быў тут і!» «Адвучуўся на хвілінку», — так часта адказваюць бацькі, якія сядзяць на беразе. Бо аб тым, што вадэ не даруе бестурботнасці, вядома кожнаму.

Даніл ХМЯЛЬНІЦКІ, Крсыцкіна ДУБАЦОВА.

Спорт-тайм

ПЛАВАННЕ, БАСКЕТБОЛ, БАРАЦЬБА Ў ТОПЕ ПРЫЗЁРАЎ

У традыцыйным аглядзе «Звязды» расказваем пра спартыўныя падзеі мінулага тыдня

ТУРНІР ТЫДНЯ

У Брэсце скончыўся адкрыты Кубак Беларусаў па плаванні, удзел у якім узялі беларускія і расійскія спартсмены. Беларускія плывуць — сядро пераможцаў. Ілья Шымановіч стаў лідарам на дыстанцыі 50 метраў брасам, у гэтым жа відзе праграмы між дзяцей найбольшай стала Аліна Змужка. Рыгор Пякарскі стаў бронзавым прызёрам на дыстанцыі 100 метраў батэрфляем. У адпаведным відзе праграмы ў жанчын Настася Кулішоўца і Настася Шкурдаўца заваявалі срэбраныя і бронзавыя медалі. Браствушчын Іван Адамчук зняў трэцяе месца на дыстанцыі 200 метраў комплексным плаваннем. Браствушчын Аляксей Ігнатюк стаў трэцім на 200 метраў вольным стылем, а на дыстанцыі 400 метраў вольным стылем у дзевяцінах вольным, прывесчаны Дню Незалежнасці Рэспублікі Беларусь. Удзел у адкрытым чэмпіянаце так і прадаставілі Гомельскай вобласці сталі трэцімі. У змешанай эстафеце 4х100 комплексным плаваннем каманда Мінска размаксіла на другой пазіцыі, а на трэцім месцы — спартсмены Браскай вобласці.

Усёго ў адкрытым Кубку Беларусаў па плаванні ў Брэсце ўдзел болы за 300 спартсменаў з дзевяці краін. Па выніках чатырох дзён спартыўнага беларускага каманда заваявала 10 залатых узнагарод, расіне перамагі ў 32 фіналах.

КАМАНДА ТЫДНЯ. Збронная Беларусаў па баскетболе 3х3 стала бронзавым прызёрам міжнароднага турніру «Дружба Сір», які заваяваў у Аўстрады. У паўфінальным падымку на кортах САК «Містусь» беларуская дружна ўступіла маскоўскаму клубу Імпато з вынікам 14:21. Белорусаў прадставілі Сяргей Вабішчын, Андрэй Рагазена, Аляксей Навойчын і Максим Лютын, які заваявалі найбольшым цэнтравым гатунк спартыўцаў. У рашучым гатунке па пераеме медалі баскетбалісты Імпато перамаглі Дав Воўс з Бранска з вынікам 21:10.

ГЕРОІ ТЫДНЯ. У Калінінградзе адбыўся XXV турнір па вольнай барацьбе сярод кнраўцаў да 24 гадоў паміж заслужаным майстрам спорту А. А. Шуміліна. Беларуска спартсмены заваявалі 10 узнагарод. Пераможнікі турніру сталі Дзмітрый Шамела (57 кг) і Уладзіслаў Казлоў (97 кг). Срэбранымі прызёрамі сталі Дзмітрый Шамела (65 кг), Дзмітрый Казлоў (79 кг) і Павел Дзятлуў (97 кг). Бронзавыя медалі заваявалі Ягор Рудыскі (57 кг), Давуд Алізаў (74 кг), Ілья Шымановіч (86 кг), Аляксей Пархоменка (92 кг) і Мікіта Гаргун (125 кг).

ГУЛЬНЯ ТЫДНЯ. На Заслужаным вадзельскаму прышоў адкрыты чэмпіянат Мінска па пляжным валеболу, прывесчаны Дню Незалежнасці Рэспублікі Беларусь. Удзел у адкрытым чэмпіянаце так і прадаставілі Гомельскай вобласці сталі трэцімі. У змешанай эстафеце 4х100 комплексным плаваннем каманда Мінска заваявала трэцяе месца, а прадаставілі Гомельскай вобласці сталі трэцімі. У змешанай эстафеце 4х100 комплексным плаваннем каманда Мінска заваявала трэцяе месца, а прадаставілі Гомельскай вобласці сталі трэцімі. У змешанай эстафеце 4х100 комплексным плаваннем каманда Мінска заваявала трэцяе месца, а прадаставілі Гомельскай вобласці сталі трэцімі.

Валерыя СІДЖАКО. Фота з адкрытых крыніц.

Даты	Падзеі	Людзі
5 ліпеня	1825 год — беларускі вынаходнік Казімір Крапіва пацаў распрацаваў праекта паводнага карабля (пазней яго ідзе ажыццявіў генерал К. А. Шыльцэр, які пабудаван у 1834 годзе першую металічную паводную лодку).	1701 год — заполены ў пачатку Пячонанай вайны — залік паморскі рушчы Іван Рабаў, завесчаны на мейш вельшую эскадру прама пераа гарматы крпосці, сарваў спробу зомку горада Ахольскага каралеўскімі абаронцамі і падчас дзесяцігадзінай артылерыйскай перастраці знішчыў іх. Шведы расстралялі Рабава, але ён не загнуў, а змог прыкнучы мёртвам, затым вынікуўся за борт і даплыў да берага. Там ён быў узяты пад варту і абавязчаны ў далмаме шведам. Аднак кнэсё Пётр і заваў арганажыўскаму вадзель Анатоль Аляксеевіч Пазароўскаму вызваліць Рабава з пад варты, узнагародзіў яго і адправіў у Маскву.
1855 год	— створана першая аграпрамысловая ўстанова, якая займалася зборам і даследаваннем помнікаў даўніны на тэрыторыі Беларусаў і Літвы. Зааснавана на ініцыятыве Я. П. Тышкевіча пры Віленскім музеі старажытнасці.	1802 год — Сіданьчын Нахмыў, рускі флітавец, адмірал, у Крымскую вайну, камандуючы эскадрай, разграміў турэцкі флот. У 1854—1855 гадах — адзін з кіраўнікоў геранічнай абароны Севастопалю.
1915 год	— у Мінску створана Беларускае таварыства дапамогі пацярпелым ад вайны — адзін з цэнтраў беларускага нацыянальнага руху; дзейнічаў да канца 1917 года.	1841 год — англічанін Томас Кук адкрыў першыя турыстычныя агенцтва.
1922 год	— нарадзіўся ў Ле. Латыгаль Сяненкага раёнаў Іван Рыгоравіч Паўлюшчык, савецкі дзяржаўны дзеяч, адзін з кіраўнікоў транспарту, Герой Сацыялістычнай Працы, кандыдат эканамічных навук. З 1941 года на кіроўчых пасадах на чыгуначным транспарце. З 1972 года — начальнік галоўнага ўпраўлення Міністэрства шырокай зносін, членом міністэрства ў 1977—1982 м. — міністр шырокай зносін СССР. З 1982 года — 1-ы намеснік пастаяннага прадстаўніка СССР у Савецка эканамічнай узаемадапомагі. 1926 год — СНК БССР заарэдзіў першы спіс помнікаў культуры, узятых пад ахову дзяржавы.	1857 год — нарадзіўся Кларэ Цітлін, дзялячак германскага і міжнароднага камуністычнага і рабочага руху, удзельніца стварэння Інтэрнацыяналу. Адна з арганізатараў свавоца «Спартак». У Камітэце ўзначалыла Міжнародны жаночы сакратарыят, з'яўлялася кіраўніком Міжнароднай арганізацыі дапамогі барабцінам рэвалюцыі.
1687 год	— Ісаак Ньютан апублікаваў у Лондане фундаментальную працу «Матэматычныя асновы натуральнай філасофіі», якая змяшчае выклад яго найважнейшых адкрыццяў ў галіне прыкладнай матэматыкі, астраноміі і фізікі, у тым ліку і тэорыю сусветнага прыцягнення.	1921 год — у рамках рэвалюцыі новы эканамічны палітыку ў Савецкай Расіі прыняты дэкрет, які дэвалюі адену дзяржаўных прадпрыемстваў ў аранду прыватным асобам.
У свеце	1943 год — Вялікая Айчынная вайна: пачатак Курскай бітвы.	1943 год — Вялікая Айчынная вайна: пачатак Курскай бітвы.

ЯЎГЕНІЯ ЯНІШЧЫЦ:
«Дарэгі абычлівы /
Навага аслерччч /
«Навага аслерчччч»

СЁННЯ

Месца

Маладзік 29 чэрвеня. Месца ў сузор'і Дзевы.

Сонца	Усход	Заход	Дзюжына дня
Мінск	4:45	21:42	16:57
Віцебск	4:27	21:40	17:13
Магілёў	4:35	21:33	16:58
Гомель	4:41	21:20	16:39
Брэст	5:00	21:56	16:54
Брэст	5:12	21:48	16:36

ЗАЎТРА

Геаматрынг узрушэнні

Месца	Тэмпература	Віцебск	Мінск	Магілёў	Гомель
Віцебск	7,2 мм рт.ст.	+16...+19°	+16...+19°	+16...+19°	+16...+19°
Мінск	7,2 мм рт.ст.	+16...+19°	+16...+19°	+16...+19°	+16...+19°
Магілёў	7,0 мм рт.ст.	+16...+19°	+16...+19°	+16...+19°	+16...+19°
Гомель	7,6 мм рт.ст.	+16...+19°	+16...+19°	+16...+19°	+16...+19°
Брэст	7,3 мм рт.ст.	+16...+19°	+16...+19°	+16...+19°	+16...+19°
Гродна	7,2 мм рт.ст.	+15...+18°	+15...+18°	+15...+18°	+15...+18°
Барысаў	7,2 мм рт.ст.	+15...+18°	+15...+18°	+15...+18°	+15...+18°
Брэст	7,3 мм рт.ст.	+15...+18°	+15...+18°	+15...+18°	+15...+18°
Гомель	7,6 мм рт.ст.	+15...+18°	+15...+18°	+15...+18°	+15...+18°

...у суседзья

Месца	Тэмпература
ВАРШАВА	+23...+25°
КІЕВ	+32...+34°
ВІЛЬНЮС	+21...+23°
МАСКВА	+27...+28°
РЫЯ	+28...+22°
С. ПЕТРБУРГ	+21...+23°

Абазначэнні:
 ■ няма вышчвалена геаматрынг узрушэнняў
 ■ слабый геаматрынг узрушэнняў
 ■ малява геаматрынг узрушэнняў

УСМІХНЕМСЯ

Сяброўка — гэта служба навін, ліфэр-гарлачачная крама і цэнтр псіхалагічнага падтрымкі...

Пасля п'янікі два мужыкі дзясцалі ўражаннямі. Адзін прызначае:
 — Увайшчы, прачынаюцца сёння раніцай — ляжу на дыване, а дыван на сцяне вясце...

Дзе сяброўкі:
 — Ах, ты ё вадзель, якія словы ён кама, якія кветкі дорчыя, якія падарункі і пра мяне клопачкі... Хоць замух за яго ніколі не выхадзі!

У жыцці трэба быць моцным і непарабным: як фісташка без раскопкі.

— Што з імі не так?

ПАРАДЫ

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛІНІК: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусаў, Палата прадставіцў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусаў

Савет Міністэрстваў Рэспублікі Беларусаў

РЕГІСТРАЦЫОННЫ АДРАС: Мінск, вул. П. П. Пятлава, 2009 года

ВЫДАВАННЕ: Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусаў

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРПОВІЧ Аляксандр Мілавеў

Выдавец — Рэдакцыя-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі цэнтр «Звязда»

АПРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмельніцкага, 10а

Тэлефоны ў Мінску: прыёмны — 311 17 13 (г.г.ф.ф.); аддзелы: псыма — 311 17 44, маркетынг — 263 66 73, бухгалтэрыя — 311 17 16

www.zviazda.by
 e-mail: info@zviazda.by
 для зваротаў: zvarot@zviazda.by

ПРЫЭМНЫ тэл.факс: 311 17 27, РЭКЛАМА e-mail: reklama@zviazda.by

Аттары апублікаваных матэрыялаў несуч адказнасць за падобі і дакладнасць фактаў. Іх мераванні не з'яўляюцца супадзеннем з мераваннем Рэдакцыі. Рэдакцыя на сямі мераванні адбірае і публікуе адпаведныя ім псымы. Порушчы матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу Рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носьць рэкламны характар.

Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Гэаграфічны адрас: Мінск, вул. П. П. Пятлава, 2009 года

«Беларускі Дом адукацыі» ЛП № 02330106 ад 30.04.2004

220013, Мінск, пр-д. Незалежнасці, 79/1. Выдзельніў 5 разоў на тыдзень. Тыраж 14.804. Індэкс 63850. Зак. № 1720.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 Нумар пачатку ў 19.90
 П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 4 ліпеня 2022 года

Фота Юрыя ПІСЦІКА